

Dosarul nr. 2ra-1165/21

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) jud: A. Cucerescu

Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) jud: M. Anton, I. Secieru, V. Cotorobai

ÎNCHEIERE

1 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Natalia Jucov,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Jucov împotriva lui Andrei Ogorodnicov și Mihail Ogorodnicov, intervenient accesoriu notarul Zinaida Valimbovscaia, cu privire la anularea contractelor de vânzare-cumpărare, partajul bunurilor mobile și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 4 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 6 noiembrie 2017, Natalia Jucov a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Ogorodnicov și Mihail Ogorodnicov, intervenient accesoriu notarul Zinaida Valimbovscaia, cu privire la anularea contractelor de vânzare-cumpărare, partajul bunurilor mobile și compensarea cheltuielilor de judecată. (vol. I, f.d.3-6)

La 12 februarie 2018 Natalia Jucov a depus cerere de concretizare a cerințelor din cererea de chemare în judecată. (vol. I, f.d.51-52)

Natalia Jucov a solicitat:

- recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare din 14 august 2017 de înstrăinare a 48,5% din capitalul social al SRL „Pimpinella” și a contractului de vânzare-cumpărare din 14 august 2017 de înstrăinare a 25% din capitalul social al SRL „Eolina-Prim”, ambele încheiate între Andrei Ogorodnicov și Mihail Ogorodnicov;

- partajarea proprietății comune: automobilul de model „Subaru Forester” cu nr. de înmatriculare xxxxx, evaluat la preț de 100 000 lei, să-i fie transmis reclamantei, iar automobilul de model „Subaru Forester” cu nr. de înmatriculare xxxxx, evaluat la preț de 100 000 lei, să-i fie transmis în proprietate pârâtului Andrei Ogorodnicov;

- partajarea a 48,5% din capitalul social al SRL „Pimpinella”, evaluat la preț de 2 619 lei, în proporții egale;

- partajarea a 25% din capitalul social al SRL „Eolina-Prim, evaluat la preț de 255 343,50 de lei, în proporții egale, câte 12,5% pentru fiecare;

- compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a relatat că la 23 februarie 2000, în cadrul OSC sect. Centru, mun. Chișinău, a fost înregistrată căsătoria cu pârâtul Andrei Ogorodnicov, iar la 3 septembrie 2003 s-a născut fiul lor xxxxx. Pe parcurs relațiile cu pârâtul s-au înrăutățit și a fost nevoită să se adreseze în instanța de judecată cu o cerere privind desfacerea căsătoriei și încasarea pensiei alimentare.

A menționat că în perioada căsătoriei împreună cu pârâtul au procurat bunuri comune ce necesită a fi împărțit, și anume: automobilul de model „Subaru Forester” cu nr. de înmatriculare xxxxx, automobilul de model „Subaru Forester” cu nr. de înmatriculare xxxxx, fiecare la preț de câte 100 000 lei, 48,5% din capitalul SRL „Pimpinella” și 25% din capitalul SRL „Eolina-Prim.

Toate propunerile adresate pârâtului de soluționare extrajudiciară a litigiului și împărțirea proprietății pe calea amiabilă au eșuat.

Andrei Ogorodnicov a tergiversat procedura de negociere privind împărțirea proprietății comune în toate modalitățile posibile, iar în rezultat s-a dovedit că pârâtul intenționat a tergiversat procesul pentru a înregistra cotele-părți din capitalul societăților comerciale pe numele tatălui său Mihail Ogorodnicov, ca să o priveze de dreptul la proprietate în mod ilegal, precum și pentru a avea temei de a cere micșorarea participării la întreținerea materială a fiului lor.

A menționat că la 24 octombrie 2017 a primit extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice pentru SRL „Pimpinella” și SRL „Eolina-Prim”, din care rezultă că proprietarul a 48,5% din capitalul social al SRL „Pinpinella” este deja Mihail Ogorodnicov, dar anterior aceasta cotă-parte era înregistrată după Andrei Ogorodnicov. Proprietarul a 50% din capitalul social al SRL „Eolina-Prim”, este tot Mihail Ogorodnicov, dar anterior era Andrei Ogorodnicov și Mihail Ogorodnicov, câte 25% fiecare. Înstrăinarea cotelor-părți a capitalului SRL „Pinpinella” și SRL „Eolina-Prim” s-au efectuat în perioada de după 7 iulie 2017, ceea ce confirmă extrasul eliberat de către Camera înregistrării de stat la data indicată.

Natalia Jucov consideră că contractele de înstrăinare a cotelor-părți din capitalul SRL „Pimpinella” și SRL „Eolina-Prim”, încheiate de către Andrei Ogorodnicov cu Mihail Ogorodnicov, urmează să fie recunoscute drept ilegale, deoarece ele contravin condițiilor stipulate în art. 21 din Codul familiei. Efectuând încheierea acestor tranzacții, Andrei Ogorodnicov știa cu exactitate că ele s-au efectuat contrar consimțământului său, și prin urmare, nu avea niciun drept legal să le încheie.

Prin hotărârea din 15 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Jucov împotriva lui Andrei Ogorodnicov și Mihail Ogorodnicov, intervenient accesoriu notarul Zinaida Valimbovscaia.

S-a anulat contractul de vânzare-cumpărare din 14 august 2017, încheiat între Andrei Ogorodnicov și Mihail Ogorodnicov, în baza căruia Andrei Ogorodnicov a înstrăinat lui Mihail Ogorodnicov 48,5% din capitalul social al SRL „Pimpinella”, evaluat la preț de 2 619 lei, contract autentificat de notarul Zinaida Valimbovscaia cu nr. 3440 la 14 august 2017. S-a anulat contractul de vânzare-cumpărare din 14 august 2017, încheiat între Andrei Ogorodnicov și Mihail Ogorodnicov, în baza

căruia Andrei Ogorodnicov a înstrăinat lui Mihail Ogorodnicov 25% din capitalul social al SRL „Eolina-Prim”, evaluat la preț de 255 343 de lei, contract autentificat de notarul Zinaida Valimbovscaia cu nr. 3409 la 14 august 2017.

S-a partajat pe cote-părți 48,5% din capitalul social al SRL „Pimpinella”, atribuind câte 24,25% Nataliei Jucov și lui Andrei Ogorodnicov, la preț de 1 309,50 de lei.

S-a partajat pe cote-părți 25% din capitalul social al SRL „Eolina-Prim”, atribuind câte 12,5% Nataliei Jucov și lui Andrei Ogorodnicov, la preț de 127 671,75 de lei.

S-a atribuit cu drept de proprietate Nataliei Jucov automobilul de model Subaru Forester, cu nr. de înmatriculare CNS063. S-a atribuit cu drept de proprietate lui Andrei Ogorodnicov, automobilul de model Subaru Forester, cu nr de înmatriculare CLX686.

S-a încasat de la Andrei Ogorodnicov în beneficiul Nataliei Jucov suma de 1000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată legate de achitarea taxei de stat.

S-a încasat de la Andrei Ogorodnicov în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 3869,46 de lei.

La 11 ianuarie 2019, Andrei Ogorodnicov a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia în partea ce ține de anularea contractelor de vânzare-cumpărare nr. 3440 din 16 august 2017 și nr. 3409 din 14 august 2017, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii în această parte.

La 15 ianuarie 2019, Mihail Ogorodnicov, reprezentat de avocatul Pavel Midrigan, a depus cerere de alăturare la apel.

Prin decizia din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Andrei Ogorodnicov și cererea de alăturare la cererea de apel depusă de Mihail Ogorodnicov.

S-a casat parțial hotărârea din 15 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în partea admiterii cererii de chemare în judecată privind anularea contractelor de vânzare-cumpărare a cotelor-părți din capitalul social și împărțirea pe cote părți a capitalului social al întreprinderilor, cu adoptarea în această parte a unei hotărâri noi, prin care:

S-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Jucov împotriva lui Andrei Ogorodnicov și Mihail Ogorodnicov, intervenient accesoriu notarul Zinaida Valimbovscaia, în partea anulării contractului nr. 3440 din 14 august 2017 de vânzare-cumpărare a părții sociale ce constituie 48,5% din capitalul social al SRL „Pimpinella”, încheiat între Andrei Ogorodnicov și Mihail Ogorodnicov și a contractului nr. 3409 din 14 august 2017 de vânzare-cumpărare a părții sociale ce constituie 25% din capitalul social al SRL „Eolina-Prim”, încheiat între Andrei Ogorodnicov și Mihail Ogorodnicov, cu partajarea cotelor-părți sociale între Andrei Ogorodnicov și Natalia Jucov și recunoașterea dreptului de proprietate asupra cotelor-părți din capitalul social al întreprinderilor.

S-a partajat între Natalia Jucov și Andrei Ogorodnicov suma de 257 962 de lei, obținută de Andrei Ogorodnicov în urma vânzării lui Mihail Ogorodnicov a părților-sociale ale SRL „Pimpinella” și SRL „Eolina-Prim”, potrivit contractelor de vânzare-cumpărare nr. 3440 și 3409 din 14 august 2017.

S-a încasat de la Andrei Ogorodnicov în beneficiul Nataliei Jucov suma de 128 981 de lei, ce constituie ½ cotă-parte din valoarea bănească de înstrăinare a cotelor-părți sociale ale SRL „Pimpinella” și SRL „Eolina-Prim”.

În rest, hotărârea din 15 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru s-a menținut. S-a încasat de la Natalia Jucov în beneficiul lui Andrei Ogorodnicov cu titlu de cheltuieli de judecată, suma de 11 609 lei.

La 6 februarie 2020, Natalia Jucov a declarat recurs împotriva deciziei din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Prin decizia din 29 iulie 2020 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de către Natalia Jucov, s-a casat decizia din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și s-a restituit cauza spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 4 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Andrei Ogorodnicov.

S-a casat parțial hotărârea din 15 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în partea admiterii pretenției din cererea de chemare în judecată privind anularea contractelor de vânzare-cumpărare a cotelor-părți din capitalul social al societăților cu răspundere limitată și împărțirea pe cote-părți a capitalului social al acestora, cu pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi, potrivit căreia:

S-a respins, ca fiind neîntemeiată, pretenția din cererea de chemare în judecată înaintată de Natalia Jucov împotriva lui Andrei Ogorodnicov și Mihail Ogorodnicov, intervenient accesoriu notarul Zinaida Volimbovscaia, privind anularea contractului nr. 3440 din 14 august 2017 de vânzare-cumpărare a părții sociale ce constituie 48,5% din capitalul social al SRL „Pimpinella”, încheiat între Andrei Ogorodnicov și Mihail Ogorodnicov, și a contractului nr. 3409 din 14 august 2017 de vânzare-cumpărare a părții sociale ce constituie 25% din capitalul social al SRL „Eolina-Prim”, încheiat între Andrei Ogorodnicov și Mihail Ogorodnicov, cu partajarea cotelor-părți sociale a câte ½ între Andrei Ogorodnicov și Natalia Jucov și recunoașterea dreptului de proprietate asupra cotelor-părți sociale din capitalul social al societăților numite.

S-a încasat de la Natalia Jucov în beneficiul lui Andrei Ogorodnicov cheltuielile de judecată în mărime de 11 609 lei, cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de apel.

În motivarea soluției adoptate, Colegiul instanței de apel a reținut că soluția primei instanțe privind admiterea acțiunii este parțial corectă. Însă, referitor la partajarea cotelor sociale din societățile vizate în actuala cauză, cu referire la dispozițiile art. 21 alin. (1), (4) din Codul familiei, a reținut că reclamanta nu a prezentat instanței de judecată probe ce ar dovedi că anterior încheierii contractelor contestate, aceasta ar fi înștiințat cel puțin soțul său despre dezacordul privind încheierea convențiilor în privința obiectelor acestor contracte, corespondența prezentată de intimată fiind realizată la date ulterioare celor la care au fost încheiate contractele contestate.

La fel, Colegiul a apreciat drept neprobate argumentele reclamantei referitoare la faptul că discuțiile referitoare la modalitatea de partaj a bunurilor comune, ce au constituit obiectul contractelor indicate, au fost inițiate anterior încheierii contractelor contestate.

Instanța de apel a remarcat că, deoarece la data înaintării acțiunii cotele-părți înstrăinate prin contractele de vânzare-cumpărare contestate nu mai aparțineau soților Natalia Jucov și Andrei Ogorodnicov, sunt nefondate și pretențiile privind împărțirea acestora în modul solicitat.

Totodată, Colegiul instanței de apel a apreciat că, cotele-părți în capitalul social al societăților cu răspundere limitată nu sunt divizibile, decât în cazul expunerii unei astfel de dispoziții în statutul societăților vizate.

Astfel, momentul respectiv, deopotrivă cu situațiile și circumstanțele constatate și expuse de instanța de apel anterior, la fel indică la netemeinicia acțiunii înaintate de Natalia Jurov, în partea anulării contractelor de vânzare-cumpărare a cotelor sociale din societăți și atribuirea fiecăruia din foștii soți a câte ½ din aceste cote.

Or, statutele întreprinderilor menționate în speță nu prevăd posibilitatea divizării cotelor-părți ale soților în aceste societăți, motiv pentru care Colegiul a conchis că aceste bunuri, potrivit dispozițiilor art. 150 din Cod civil în vigoare la data producerii faptului juridic, nu sunt partajabile.

Din aceste motive, Colegiul instanței de apel a conchis că instanța de fond greșit a ajuns la concluzia de a anula contractele de vânzare cumpărare din 14 august 2017, încheiate între Andrei Ogorodnicov și Mihai Ogorodnicov.

La 7 iunie 2021, Natalia Jucov a declarat recurs împotriva deciziei din 4 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, menținerea hotărârii primei instanțe și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului a invocat că decizia este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată în baza temeiurilor de recurs prevăzute de art. 432 alin. (1), (2) și (4) din Codul de procedură civilă.

La concret, consideră că instanța de apel a interpretat și aplicat greșit legea, a interpretat arbitrar probele și i-a încălcat drepturile și libertățile fundamentale.

Recurenta a susținut că, instanța de apel a concluzionat în mod eronat că părții prezumau consimțământul ei și nu știau despre dezacordul cu înstrăinarea proprietății comune. Drept urmare, a casat în mod ilegal hotărârea primei instanțe de anulare a contractelor.

De asemenea, consideră că instanța de apel a concluzionat în mod neîntemeiat că, cotele-părți din capitalul social sunt indivizibile. Relațiile patrimoniale dintre soți sunt reglementate în primul rând de legislația familiei, în special art. 25 din Codul familiei, ce nu prevede careva restricții cu privire la împărțirea proprietății comune a soților, inclusiv a cotelor-părți din capitalul social al societății. De asemenea, nu există careva restricții privind împărțirea proprietății comune a soților nici în art. 373 din Cod civil.

Totodată, a invocat că argumentele instanței de apel potrivit cărora capitalul social al întreprinderilor nu poate fi împărțit între soți, contravine Constituției.

Iar decizia contravine art. 1 din Protocolul adițional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată Nataliei Jucov la 20 aprilie 2021, prin intermediul poștei electronice (vol.II, f.d.50), fiind recepționată de către ultima la aceiași dată, potrivit declarației acesteia din cererea de recurs.

Din acest motiv, Colegiul consideră că recursul depus de Natalia Jucov la 7 iunie 2021 este declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Copia cererii de recurs a fost comunicată intimaților. Iar prin referința din 15 iulie 2021, avocatul Pavel Midrigan, reprezentantul lui Mihail Ogorodnicov, a invocat netemeinicia recursului, solicitând să fie declarat drept inadmisibil.

Prin referința depusă la 20 iulie 202, avocatul Boris Malachi, în interesele intimatului Andrei Ogorodnicov, a solicitat declararea recursului inadmisibil sau respingerea acestuia ca fiind neîntemeiat.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se

invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Natalia Jucov nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Natalia Jucov.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Victor Burduh

Dumitru Mardari

